

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2026-0098

(mr. dr. S.O.H. Bakkerus, voorzitter, prof. mr. M.L. Hendrikse, mr. M.C. Bruning, leden en mr. S.J.A. Koster CPL, secretaris)

Datum uitspraak	30 januari 2026
Klacht van	De consument
Tegen	Allianz Benelux N.V., h.o.d.n. Allianz Nederland Levensverzekering, gevestigd te Rotterdam, verder te noemen de pensioenuitvoerder
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering toegewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wetgeving

Samenvatting

Pensioenverzekering. Volgens de pensioenuitvoerder heeft de consument ingestemd met de uitruil van het partnerpensioen voor een hoger ouderdomspensioen van haar inmiddels overleden man. Allereerst stelt de commissie vast dat de consument tijdig een klacht heeft ingediend bij de pensioenuitvoerder. Daarnaast concludeert de commissie dat niet gebleken is dat de consument heeft ingestemd met de uitruil van het partnerpensioen. De vordering is toegewezen.

1. Procedure

- 1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) de door de pensioenuitvoerder toegezonden dossierstukken; 4) het verweerschrift van de pensioenuitvoerder; 5) de aanvulling op het verweerschrift; 6) de repliek van de consument en 7) de dupliek van de pensioenuitvoerder.
- 1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 12 december 2025. Op de hoorzitting was de consument aanwezig. Namens de pensioenuitvoerder waren aanwezig mr. [naam 1] en mr. [naam 2], advocaat.
- 1.3 De consument en de pensioenuitvoerder hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De echtgenoot van de consument heeft met een in een premieregeling opgebouwd pensioenkapitaal een variabele pensioenuitkering bij de pensioenuitvoerder aangekocht met 1 november 2022 als ingangsdatum.

- 2.2 De echtgenoot van de consument is in [maand] 2025 overleden. Na zijn overlijden heeft de consument de pensioenuitvoerder verzocht een partnerpensioen aan haar uit te keren. Hierop heeft de pensioenuitvoerder kenbaar gemaakt dat geen partnerpensioen verzekerd was, omdat het volledige partnerpensioen was uitgeruild voor een hoger ouderdomspensioen.
- 2.3 De consument is het hiermee niet eens en heeft een klacht ingediend bij Kifid. Tijdens de procedure van Kifid is partijen gebleken dat een deel van het partnerpensioen niet uitgeruild had mogen worden, omdat dit voor 1 januari 2002 is opgebouwd. De pensioenuitvoerder heeft hierop besloten 8/28^e deel van het partnerpensioen alsnog uit te keren. Dit besluit heeft de klacht van de consument gedeeltelijk opgelost.

De klacht en de vordering

- 2.4 De consument heeft niet ingestemd met uitruil van het partnerpensioen voor een hoger ouderdomspensioen. De afstandsverklaring waarop de pensioenuitvoerder zich beroept, is niet door haar ondertekend. Ook had haar echtgenoot volgens de consument niet de intentie in te stemmen met de uitruil. Ze veronderstelt dat hij de strekking van de afstandsverklaring niet heeft begrepen en mogelijk heeft gedacht dat hij hiermee afstand deed van de optie om voor een lijfrenteverzekering een contraverzekering af te sluiten.
- 2.5 Daarnaast vindt de consument dat de pensioenuitvoerder ten onrechte heeft nagelaten haar persoonlijk te adviseren, althans contact met haar op te nemen over de voor haar ongunstige uitruil van het partnerpensioen. De consument heeft namelijk zelf nagenoeg geen pensioenaanspraken opgebouwd en is voor haar oudedagsvoorziening dan ook afhankelijk van een partnerpensioen na overlijden van haar echtgenoot.

Het verweer

- 2.6 De pensioenuitvoerder voert de volgende verweren.
- 2.7 Volgens de pensioenuitvoerder heeft de consument niet binnen bewakende tijd nadat zij bekend is geworden met de uitruil, daarover bij de pensioenuitvoerder geklaagd. Uit de hoogte van de sinds 1 november 2022 aan haar echtgenoot betaalde pensioenuitkering had zij moeten afleiden dat het partnerpensioen was ingeruild voor een hoger ouderdomspensioen. Zij heeft hier echter pas na het overlijden van haar echtgenoot over geklaagd.
- 2.8 Daarnaast vindt de pensioenuitvoerder dat er wel degelijk een rechtsgeldige uitruil heeft plaatsgevonden.

3. De beoordeling

Inleiding

- 3.1 De commissie moet beoordelen of er een rechtsgeldige uitruil heeft plaatsgevonden van het partnerpensioen voor een hoger ouderdomspensioen. Voordat zij toekomt aan deze vraag zal zij eerst moeten beoordelen of het meest verstrekkende verweer van de pensioenuitvoerder dat de consument niet tijdig heeft geklaagd opgaat.

De consument heeft de klachtplicht niet geschonden

- 3.2 De commissie is van oordeel dat de consument de klachtplicht niet heeft geschonden. Zij volgt de consument in haar betoog dat zij pas na het overlijden van haar echtgenoot bekend is geworden met de uitruil en haar klachtplicht dan ook niet heeft geschonden. Zij voert aan er niet mee bekend te zijn geweest dat het ontvangen ouderdomspensioen hoger was dan dit zou zijn geweest zonder uitruil. De pensioenuitkering van haar echtgenoot werd niet ontvangen op een gezamenlijke rekening. Zij was er dan ook niet mee bekend welk bedrag haar echtgenoot maandelijks ontving van de pensioenuitvoerder.

- 3.3 De commissie zal hieronder beoordelen de vraag of de consument instemming heeft verleend.

De consument heeft geen instemming verleend

- 3.4 Op grond van de wet¹ heeft een (gewezen) deelnemer onder omstandigheden de mogelijkheid om het opgebouwde partnerpensioen uit te ruilen voor een hoger ouderdomspensioen. Hiervoor is wel de toestemming vereist van de partner die begunstigde is voor het partnerpensioen.
- 3.5 De consument betwist te hebben ingestemd en stelt dat zij de handtekening niet op de afstandsverklaring heeft gezet. De pensioenuitvoerder brengt hiertegen in dat de consument die stelling moet bewijzen.
- 3.6 De commissie oordeelt dat zolang niet is bewezen van wie de handtekening op de schriftelijke overeenkomst afkomstig is, een stellige ontkenning van de consument ertoe leidt dat aan deze onderhandse akte geen bewijskracht toekomt op grond van artikel 159 lid 2 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Dit betekent dat de pensioenuitvoerder moet bewijzen dat de consument de afstandsverklaring heeft ondertekend aangezien zij dit uitdrukkelijk betwist. De pensioenuitvoerder beroept zich immers op het rechtsgevolg, namelijk het afstand doen van het partnerpensioen.

¹ Artikel 60 lid 6 juncto lid 1 sub a Pensioenwet. Deze bepaling en andere relevante wettelijke bepalingen zijn opgenomen in de bijlage.

3.7 Aan dit oordeel doet niet af wat de pensioenuitvoerder aanvoert. Uit de uitspraak van het Hof Den Bosch² mag niet worden opgemaakt dat artikel 159 lid 2 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering niet van toepassing is. In de kwestie die voorlag in de uitspraak van het Hof erkende de partner namelijk wel dat zij de afstandsverklaring had ondertekend. Niet ter discussie stond dus dat de handtekening van die partner was. Maar zij stelde dat zij die handtekening onder bedreiging en geweld had gezet. Die situatie verschilt wezenlijk van het onderhavige geval.

Het standpunt van de pensioenuitvoerder wordt ook niet ondersteund door artikel 60 lid 6 van de Pensioenwet, zoals de pensioenuitvoerder ter zitting heeft aangevoerd. Dat de instemming van de consument vereist is voor een rechtsgeldige uitruil, maakt niet dat zij moet bewijzen dat die instemming ontbreekt.

3.8 In dit geval heeft de pensioenuitvoerder niet aangetoond dat de consument heeft ingestemd met het afstand doen van het partnerpensioen. Tegenover de stellige ontkenning van de consument heeft de pensioenuitvoerder gesteld dat het handschrift op de afstandsverklaring bij het deel dat de consument moest invullen afwijkt van het handschrift op het deel dat de echtgenoot van de consument moest invullen. Dit is onvoldoende bewijs. Dat de handtekening volgens de consument wel lijkt op haar handtekening is dat evenmin. Er is nog te veel onzekerheid over de vraag wie de handtekening heeft gezet.

3.9 Ten slotte beroept de pensioenuitvoerder zich op artikel 3:61 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek en een uitspraak van de Rechtbank Amsterdam³ ter onderbouwing van zijn standpunt redelijkerwijs te hebben mogen aannemen dat de consument zelf de handtekening heeft geplaatst, althans instemming heeft verleend. Dit wetsartikel en deze uitspraak missen hier relevantie omdat niet gesteld of gebleken is dat de consument een volmacht heeft verleend om namens haar instemming te verlenen.

Slotsom

3.10 Uit hetgeen de commissie heeft overwogen volgt dat niet is komen vast te staan dat de consument de afstandsverklaring heeft ondertekend en dus ook niet dat zij daarmee heeft ingestemd met de uitruil van het partnerpensioen voor een hoger ouderdomspensioen. De pensioenuitvoerder zal dan ook alsnog over moeten gaan tot uitkering van het volledige partnerpensioen.

² Hof Den Bosch 3 februari 2015, ECLI:NL:GHSHE:2015:332, te vinden op www.rechtspraak.nl.

³ Rechtbank Amsterdam 2 februari 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:793, te vinden op www.rechtspraak.nl.

4. De beslissing

De commissie beslist dat de pensioenuitvoerder alsnog overgaat tot uitkering van het volledige partnerpensioen vanaf het overlijden van de echtgenoot van de consument, binnen vier weken nadat deze beslissing aan partijen is verstuurd.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen/. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/ik-heb-een-klacht/hoe-werkt-het/in-beroep-gaan-bij-kifid/.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen/.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Pensioenwet

Artikel 60 Keuzerecht hoger of eerder ingaand ouderdomspensioen

1. *Indien een pensioenregeling op basis van een pensioenovereenkomst voorziet in de opbouw van een ouderdomspensioen en een partnerpensioen, biedt de pensioenregeling aan de deelnemer of gewezen deelnemer met betrekking tot perioden van opbouw vanaf 1 januari 2002, ongeacht zijn burgerlijke staat, het recht in elk geval met ingang van de datum waarop het ouderdomspensioen ingaat of kan ingaan, in plaats van partnerpensioen te kiezen voor één van de volgende wijzigingen van het ouderdomspensioen:*
 - a. *Een hoger ouderdomspensioen;*
 - (...)*
6. *Bij de keuze, bedoeld in het eerste of derde lid, is de toestemming vereist van de partner die begunstigde is voor het in het eerste lid bedoelde partnerpensioen.*

Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Artikel 159

1. *(...)*
2. *Een onderhandse akte waarvan de ondertekening door de partij, tegen welke zij dwingend bewijs zou leveren, stellig wordt ontkend, levert geen bewijs op, zolang niet bewezen is van wie de ondertekening afkomstig is. Is degeen tegen wie de akte wordt ingeroepen een ander dan hij die haar ondertekend zou hebben, dan kan worden volstaan met de verklaring, dat men de echtheid van de ondertekening niet erkent.*

Burgerlijk Wetboek

Artikel 3:61

- (...)*
1. *Is een rechtshandeling in naam van een ander verricht, dan kan tegen de wederpartij, indien zij op grond van een verklaring of gedraging van die ander heeft aangenomen en onder de gegeven omstandigheden redelijkerwijze mocht aannemen dat een toereikende volmacht was verleend, op de onjuistheid van deze veronderstelling geen beroep worden gedaan.*